

Jakt- och rovdjurspolitik

En rapport från Centerpartiet

juni 2006

www.centerpartiet.se

Jakten är en stor och viktig folkrörelse. Det är ett tillfälle för rekreation för många människor då Sverige har omkring 300 000 jägare. Jägarkåren utför viktiga samhällsuppgifter och stammarna av vilt förvaltas på ett klokt sätt. Det är helt enkelt en viktig del av den allmänna naturvården. Jakten har också en stor social funktion att fylla då människor träffas och umgås både över generationsgränser och med människor man kanske bara träffar vid jakttillfällen. Det är viktigt att utövarna och jägarorganisationerna arbetar för att öka jämställdheten inom jaktporten.

Det totala antalet jaktdagar i landet beräknas uppgå till nära sju miljoner årligen. Till detta ska läggas de drygt en miljon dagar som landets jägare varje år ägnar åt olika viltvårdsinsatser som till exempel att skapa fodermiljöer, viltvatten och holkuppsättning.

En viktig grundläggande utgångspunkt för jakten är att den ska vara ett långsiktigt, klokt utnyttjande av den förnybara naturresurs som viltstammarna utgör. Beslut kring jakt- och rovdjurspolitik måste fattas närmare de som berörs.

Nedan följer områden där Centerpartiet vill förändra den politik som socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet just nu för vad gäller jakt- och rovdjurspolitik.

Rovdjurspolitiken

Det finns fog för att säga att den svenska rovdjurspolitiken i mångt och mycket är en storstadsskapelse. Beslut om inriktningen har fattats långt ifrån de människor som dagligen är berörda och lever i bygder med främst varg och björn men även lo. Centerpartiet vill flytta besluten om rovdjurspolitiken närmare de människor som berörs. Vi är övertygade om att besluten fattas bäst på regional och lokal nivå istället för av anonyma byråkrater i Stockholm. Den socialdemokratiske jordbruksministerns utspel om att förse jakthundar med pinglor som ett skydd mot vargangrepp får ses som ett tydligt exempel på denna storstadsstyrning. Ytterst är det en livskvalitetsfråga för de som bor i områden med mycket rovdjur att kunna påverka sin situation.

Rätt att skydda sin egendom

Centerpartiet anser att det är självklart att människor ska ha full rätt att skydda sin egendom oavsett var ett angrepp sker. Vi konsekvent arbetat för en förändring av § 28 i jaktförordningen för att möjliggöra detta. Den ändring som socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet nu enats om måste betecknas som en halvmesyr som inte tar hänsyn till djur som finns utanför hägn, exempelvis jakthundar och djur på skogsbete. Centerpartiet hävdar bestämt att privat egendom alltid ska få skyddas från rovdjur oavsett var angreppet sker.

Varg

Centerpartiet anser att det delmål om 200 vargar i Sverige som fastställdes av riksdagen 2001 är felaktigt och för högt satt. Centerpartiet var ensamma med en reservation under denna punkt vid beslutstillfället. Vargstammen måste ses i ett skandinaviskt perspektiv, inte bara ett svenskt som nu är fallet. Centerpartiet anser att den skandinaviska vargstammen bör uppgå till högst 200

individer. Föryngringarna i vargstammen har varit många under senare år och därmed kommer vargen att etablera sig i fler områden. Centerpartiet vill i dagsläget ha en planerad legal jakt på varg utöver nödvändig skydds jakt. Därtill tycker vi att det skulle finnas fördelar med att införa regionala tak för storleken på vargstammen.

Lo

Lodjursstammen har under senare år växt sig allt starkare och fått ett ökat spridningsområde i södra Norrland, Svealand och delar av Småland. Vilket många jägare kan vittna om, något som märks inte minst på tillgången av rådjur. Nuvarande nivå av lodjur garanterar mer än väl en livskraftig stam. Därför är det berättigat med en utökad jakt på lodjur utifrån de regionala förutsättningar som råder. Även vad gäller lodjuren bör regionala tak vara tillämpbara.

EU ska inte lägga sig i

Centerpartiet vill se ett smalare men vassare EU. Det betyder att EU ska hantera frågor som rör miljöförstöring, brottslighet och den inre marknaden gemensamt medan andra frågor ska beslutas nationellt eller regionalt. Frågor som rör jakt, jaktförvaltning och rovdjur är typiska frågor som EU inte ska lägga sig i.

Fjälljakten

Frågan om jakten på småvilt på statens mark ovan odlingsgränsen i fjällen är infekterad. Olika intressen står mot varandra. Den utredning som nyligen avslutats innebär om den genomförs omfattande förändringar av fjälljakten.

Den av riksdagen 1993 beslutade fjälljaktreformen innebar en i grunden stor förändring för våra medborgare att få jaga småvilt på statens marker ovan odlingsgränsen.

Dessa arealer, över sex miljoner hektar mark, hade tidigare inte varit tillgängliga för jakt annat än för ett mycket begränsat antal personer. Dessa jaktupplåtelser som nu varit möjliga efter riksdagsbeslutet har också kunnat ske utan större störningar för renskötseln.

Trots detta och med hänsyn till den långa erfarenhet som vunnits sedan reformen beslutades, finns många oklarheter kring dess fortsättning. Dessutom tolkas riksdagsbeslutet i hög grad olika mellan de berörda fjälllänen. Olika statliga utredningar avlöser varandra och ovissheten bara ökar för alla berörda parter. Vi anser att det är hög tid att riksdagsbeslutet från 1993 fastställs slutgiltigt.

Bly i ammunition

Trots att det finns beslut om att fasa ut bly i jaktammunition saknas alternativ som har en fullvärdig effekt och tillfredsställer de etiska krav som ska ställas på ammunitionen. Det är därför inte möjligt att fasa ut blyet i ammunition som nyttjas på fast mark. Blyammunition bör därför få fortsätta att användas till dess att det finns alternativt som uppfyller de krav som måste ställas på jaktammunition.

Bättre dialog med jägarna

Den rovdjurspolitik som socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet bedriver visar med tydlighet att de inte prioriterar dialog med jägarorganisationer och landsbygdsbefolkning. Centerpartiet kräver att dialogen med dessa grupper förbättras. Vad gäller jägarorganisationerna är det viktigt även med en bättre dialog om jaktfrågor i stort. Ett sätt är att flytta besluten om rovdjurspolitiken till den regionala och lokala nivån. Men även från regeringshåll behövs en förbättrad dialog om jakt- och rovdjursfrågor i stort. För Centerpartiet väljarnas förtroende att vara med och bilda regering tillsammans med övriga partier i Allians för Sverige lovar vi att förbättra denna dialog.

Jaktetik allmän respekt

Den svenska jägarkåren har en mycket god jaktetik. Men det betyder inte att det inte finns problem. Enskilda jägare som missköter sig försämrar ryktet för hela jägarkåren och ger djurrättsaktivister vatten på sin kvarn trots att det bara är några få som missköter sig. Den svenska jägarkåren måste konstant visa respekt mot viltet och ha en hög jaktetik.

Det är viktigt för jägarorganisationerna att hitta former för en utvecklad jaktledarutbildning med stark betoning av de jaktetiska frågorna.

Försäkringslösning vid eftersök av trafikskadat vilt

Det finns många jägare som gör ett viktigt jobb när det gäller eftersök av skadat vilt. Utöver att det är en viktig fråga för att minimera lidandet hos till exempel trafikskadat vilt så handlar det om en tjänst för samhället som slipper använda personal för detta ändamål.

Det är djupt otillfredsställande att försäkringsfrågorna för de som genomför eftersök inte är heltäckande. Centerpartiet anser att de som på samhällets uppdrag deltar i eftersök av skadat vilt också ska ges ett fullgott försäkringsskydd för sig själva och för sina hundar. Medel måste ställas till förfogande för att möjliggöra en fortsättning av detta arbete som både är en djuretisk fråga och en trafiksäkerhetsfråga.

Jakt utefter kusterna

Utefter kusterna finns både skarv och säl som ställer till problem för bland annat yrkesfisket. Det är nödvändigt med insatser inom dessa områden.

Skarv

Utbredningen av skarv ställer på många håll till stora problem. Både i insjöar och i kustbandet. Exempelen är många på där skarven slagit ut fiskbestånd såväl som djur- och växtliv på platser

där kolonierna funnits. Utökad jakt på skarv är därför nödvändig tillsammans med ytterligare insatser för att pricka ägg.

Säl

De ökade sälbestånden och sälarnas fredning har medfört att sälskador på fiskeredskap och fiskfångst ökat dramatiskt. Skadorna är nu så omfattande att det småskaliga yrkesmässiga kustfisket känner sig hotat. Trots insatser för att utveckla skadeförebyggande medel och metoder för att hindra sälarnas angrepp på redskap och fångst, samt möjligheten att bedriva begränsad jakt, ökar problemen i kustfisket. Centerpartiet anser att den skyddsjakt/avlysningsjakt som infördes 2001 skall fortsätta och en ökad tilldelning bör ske i de mest skadedrabbade områdena. Sälén är en jaktlig resurs och tillvaratagandet av kött, sälskinn och sälolja är en gammal och värdefull nordisk kulturtradition som bör värnas.